

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
СРЕДЊА ШКОЛА "ЂУРА ЈАКШИЋ"
Број 1224
Датум 15.9.2022. године
РАЧА, Карађорђева 94

На основу члана 3. и члана 4. став 1. алинеја 4), а у вези са чланом 54. и 55–68а) Закона о средњем образовању и васпитању („Сл. гласник РС”, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 – др. закон, 6/2020, 52/2021, 129/2021 128/2021- др.закон), члана 78., члана 82. члана 82а., члана 89. став 1. тачка 3) и члана 119. став 1. тачка 1), Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018- др.закон, 10/2019, 6/2020 и 129/2021), Школски одбор Средње школе „Ђура Јакшић“ у Рачи на седници, одржаној дана 15.9.2022. године, донео је

ПРАВИЛНИК О ИСПИТИМА

Средње школе „Ђура Јакшић“ у Рачи

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се: врста испита, рокови за полагање испита, састав испитне комисије, организација и начин полагања испита, правна заштита ученика у вези са полагањем испита у Средњој школи „Ђура Јакшић“ у Рачи, (даље: Школа), у складу са Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о средњем образовању и васпитању и Статутом Школе.

II ИСПИТИ И РОКОВИ

1. Испити

Члан 2.

Оцена на испиту утврђује се на основу остварености прописаних циљева, исхода, стандарда постигнућа ученика и стандарда квалификација, већином гласова укупног броја чланова комисије, у складу са Законом.

Члан 3.

У складу са овим правилником, у Школи се полагају следећи испити:

- 1) разредни,
- 2) поправни,
- 3) допунски и
- 4) испити којима се завршава средње образовање и васпитање на државном нивоу:
- 5) општа матура,
- 6) стручна матура,
- 7) завршни испит средњег стручног образовања,
- 8) специјалистички и мајсторски испит,
- 9) испити других облика стручног образовања,
- 10) интернационална матура,
- 11) испити ванредних ученика и
- 12) испити по приговору.

2. Разредни, поправни и други испити током школовања

2.1. Разредни испит

Члан 4.

Разредни испит полаже ученик који није оцењен из обавезног предмета, изборног програма и активности, уколико није похађао наставу више од трећине укупног годишњег броја часова тог обавезног предмета, изборног програма и активности и уколико се оцењивањем утврди да није достигао образовне стандарде на основном нивоу, у складу са посебним законом.

Ученик се упућује на разредни испит и из предмета за који није организована настава.

Разредни испит ученик полаже пред испитном комисијом од три члана коју одређује директор Школе, од којих су два стручна за предмет који се полаже.

Разредни испит ученик полаже у јунском и августовском испитном року.

2.2. Поправни испит

Члан 5.

Ученик полаже поправни испит у школи у којој стиче образовање и васпитање у августовском испитном року, а ученик завршног разреда у јунском и августовском року.

За ученика који полаже поправни испит у августовском испитном року организује се припремна настава.

Ученик завршног разреда који је положио разредни испит има право да у истом испитном року полаже завршни или матурски испит, односно да полаже поправни испит ако није положио разредни испит.

Ученик завршног разреда који је поправни испит положио у јунском испитном року има право да у августовском року полаже завршни, матурски, специјалистички испит или испит за проверу стручне оспособљености.

Изузетно, редован ученик који није положио поправни испит може да заврши започети разред у истој школи наредне школске године, у својству ванредног ученика, поновним полагањем неположеног испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди Школа. Када заврши разред, ванредни ученик има право да се у истој школској години упише у наредни разред, у истом својству.

Ученик завршног разреда који не положи поправни, завршни, односно матурски испит завршава започето образовање у истој школи у својству ванредног ученика полагањем испита, уз обавезу плаћања накнаде стварних трошкова које утврди Школа.

2.3. Допунски испит

Члан 6.

Ученик којем је одобрен прелазак у другу школу, односно други образовни профил у складу са Законом о средњем образовању и васпитању, полаже допунске испите из предмета који нису били утврђени школским програмом, односно наставним планом и програмом који је ученик започео да савлађује, у роковима утврђеним решењем, сагласно општем акту Школе.

Лице које се уписује у школу ради преквалификације полаже испите из стручних предмета које одреди комисија, коју чине чланови Наставничког већа Школе, именовани решењем директора.

Лице које се уписује у школу ради доквалификације полаже допунске испите из предмета чији садржаји нису претежно исти, из предмета који нису били утврђени школским програмом, односно наставним планом и програмом и испите завршног разреда, о чему одлуку доноси комисија, коју чине чланови Наставничког већа Школе, именовани решењем директора.

Члан 7.

Припремну наставу Школа остварује за редовног ученика који се упућује на полагање разредног испита, и за ванредног ученика.

Припремна настава остварује се и за ученика који је упућен на полагање поправног испита, у обиму од најмање 10% од укупног годишњег броја часова из предмета на који је упућен на поправни испит.

Школа је дужна да организује припрему свих ученика за полагање матурских и завршних испита, односно опште, стручне и уметничке матуре и завршног испита средњег стручног образовања, у обиму од најмање 5% од укупног годишњег броја часова из предмета из којих се полаже матурски, односно завршни испит, односно општа, стручна матура и завршни испит средњег стручног образовања.

За ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом, који су укључени у редован систем образовања и васпитања, остварује се додатна подршка у складу са индивидуалним образовним планом.

Тестирање ученичких постигнућа

Члан 8.

Школа је дужна да обезбеди тестирање ученичких постигнућа на националним, као и на међународним тестирањима на која се држава обавезала уговорима.

3. Испити којима се завршава средње образовање и васпитање

3.1. Општа матура

Члан 9.

Општом матуrom проверава се усвојеност општих стандарда постигнућа након завршеног средњег општег образовања и васпитања у гимназији, који се прописују програмом опште матуре.

Програм опште матуре доноси министар, у складу са Законом.

Члан 10.

Општу матуру полажу ученици након завршеног четвртог разреда средњег општег образовања и васпитања у гимназији.

Општу матуру, односно њен део може да полаже и ученик након завршеног четвртог разреда средњег стручног образовања у складу са програмом опште матуре.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом, специфичним тешкоћама у учењу или језичким баријерама полаже општу матуру у условима који обезбеђују превазилажење физичких и комуникацијских препрека.

Тимови за инклузивно образовање и пружање додатне подршке припремају услове за организовање и спровођење опште матуре за ученике из става 3. овог члана.

Члан 11.

На основу положене опште матуре ученик може да се упише у високошколску установу без полагања пријемног испита, осим испита за проверу склоности и способности, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

3.2. Стручна матура

Члан 12.

Стручном матуrom проверава се усвојеност стручних компетенција и општих стандарда постигнућа након завршеног средњег стручног образовања и васпитања.

Програм стручне матуре доноси министар, у складу са Законом.

Члан 13.

Стручну матуру полаже ученик након завршеног четвртог разреда средњег стручног образовања и васпитања у стручној школи.

Стручну матуру може да полаже одрасли након савладаног програма трогодишњег средњег стручног образовања и васпитања у стручној школи по програму прилагођеном за одрасле.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом, специфичним тешкоћама у учењу или језичким баријерама полаже стручну матуру у условима који обезбеђују превазилажење физичких и комуникацијских препрека.

Тимови за инклузивно образовање и пружање додатне подршке припремају услове за организовање и спровођење стручне матуре за ученике из става 3. овог члана.

Члан 14.

Кандидат после завршеног трогодишњег средњег стручног образовања има право на полагање стручне матуре или опште матуре уколико је савладао програм за стицање компетенција потребних према програму матуре.

Право из става 1. овог члана кандидат стиче најмање две године после завршеног средњег образовања.

Програм из става 1. овог члана доноси министар, у складу са Законом, имајући у виду подручје рада ком припада образовни профил.

Ближе услове за остваривање програма из става 1. овог члана прописује министар, у складу са Законом.

Члан 15.

На основу положене стручне матуре ученик може да се упише на студије у научној или стручној области у којој је стекао средње образовање и васпитање, без полагања пријемног испита, осим испита за проверу склоности и способности, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

На основу положене стручне матуре ученик може да се упише на студије изван области из става 1. овог члана, уз полагање одређених предмета опште матуре, које утврди самостална високошколска установа уместо пријемног испита, у складу са законом којим се уређује високо образовање.

3.3. Завршни испит средњег стручног образовања и васпитања и специјалистички и мајсторски испит

Члан 16.

Завршним испитом средњег стручног образовања и васпитања проверава се стеченост компетенција дефинисаних стандардом квалификације за обављање послова одговарајућег занимања.

Програм завршног испита средњег стручног образовања и васпитања доноси министар, у складу са Законом.

Члан 17.

Завршни испит полаже ученик након завршеног средњег стручног образовања и васпитања у трогодишњем трајању.

Право на полагање завршног испита има одрасли након савладаног програма средњег стручног образовања по програму за одрасле, у складу са овим законом.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом, специфичним тешкоћама у учењу или језичким и социјалним баријерама полаже испите из ст. 1. и 2. овог члана у условима који обезбеђују превазилажење физичких и комуникацијских препрека, а може да буде ослобођен полагања дела испита из предмета за које су му током образовања прилагођавани стандарди постигнућа, или да тај део полаже у складу са индивидуалним образовним планом, о чему доносе одлуку Тим за инклузивно образовање и Тим за пружање додатне подршке ученицима.

Тимови припремају планове за организовање и спровођење завршног испита за ученике из става 3. овог члана.

Члан 18.

Након савладаног програма специјалистичког, односно мајсторског образовања одрасли полаже специјалистички, односно мајсторски испит.

Мајсторским, односно специјалистичким испитом проверавају се знања, вештине и стручне компетенције одраслог за обављање послова одговарајућег занимања, у складу са стандардом квалификације.

Програм специјалистичког, односно мајсторског испита доноси министар, у складу са Законом.

3.4. Испити других облика стручног образовања

Члан 19.

После завршеног другог разреда средњег стручног образовања и васпитања или завршеног двогодишњег образовања за рад, ученик, односно одрасли полаже завршни испит. Завршним испитом проверавају се знања, вештине и стручне компетенције у складу са стандардом квалификације.

Ученик и одрасли након завршеног стручног оспособљавања или завршеног првог разреда средњег стручног образовања и васпитања полаже испит стручне оспособљености у складу са стандардом квалификације. Испит се полаже у средњој стручној школи или другој организацији која има одобрење за рад, о чему се издаје јавна исправа, у складу са Законом.

Ученик и одрасли након савладаног програма обуке полаже испит за обуку у школи или другој организацији која има одобрење за рад, пред посебном комисијом, о чему се издаје исправа, у складу са Законом.

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом, специфичним тешкоћама у учењу или језичким и социјалним баријерама полаже испите из ст. 1–3. овог члана у условима који обезбеђују превазилажење физичких и комуникацијских препрека, а може да буде ослобођен полагања дела испита из предмета за које су му током образовања прилагођавани стандарди постигнућа, или да тај део полаже у складу са индивидуалним образовним планом, о чему одлуку доноси Тим за инклузивно образовање и Тим за пружање додатне подршке ученицима.

Тимови припремају планове за организовање и спровођење испита из ст. 1–3. овог члана за ученике из става 4. овог члана.

Програме из ст. 1–3. овог члана доноси министар, у складу са Законом.

3.5. Интернационална матура

Члан 20.

Програм интернационалне матуре је међународно верификован, општеобразовни доуниверзитетски програм који се остварује током средњег образовања најмање две године.

Интернационална матура се полаже у складу са прописаним програмом интернационалне матуре.

По прибављеној анализи Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, министар сваке друге године доноси листу програма интернационалне матуре.

Ближе услове за остваривање програма интернационалне матуре прописује министар.

Ученик који је завршио четврти разред средње школе по програму из става 1. овог члана може да полаже интернационалну матуру.

4. Испит ванредних ученика

Члан 21.

Ванредни ученик, који стиче средње образовање и васпитање или образовање за рад, полаже испит из сваког предмета утврђеног планом и програмом наставе и учења, осим из предмета физичко васпитање ако је старији од 20 година.

Ванредни испит ученик полаже пред испитном комисијом од три члана коју одређује директор Школе, од којих су два стручна за предмет који се полаже.

Испит из става 2. овог члана ученик полаже у роковима утврђеним статутом Школе.

5. Испит по приговору

Члан 22.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

- 1) приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања у току школске године;
- 2) приговор на закључну оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања на крају првог и другог полугодишта;
- 3) приговор на испит и
- 4) приговор на привремене резултате завршног испита у средњем образовању и васпитању, опште и стручне матуре.

Испитни рокови

Члан 23.

Испити, осим испита чији су рокови утврђени Законом, полажу се у следећим испитним роковима:

- октобарско-новембарски;

-јануарско-фебруарски;

-априлски;

- јунски;

- августовски.

Испитна комисија

Члан 24.

Испити се полажу пред испитном комисијом коју чине три члана, од којих су два стручна за предмет.

Испитну комисију образује директор Школе решењем за сваки испит и сваки испитни рок.

Уколико Школа нема потребан број стручних лица за одговарајући предмет, директор ће ангажовати стручно лице из друге школе.

Члан 25.

Када је неки од чланова испитне комисије спречен да присуствује испиту, директор ће одредити новог члана комисије који ће га мењати.

Ако се благовремено не обезбеди замена члана комисије, директор ће одредити нови рок за полагање испита.

III ОРГАНИЗАЦИЈА И НАЧИН ПОЛАГАЊА ИСПИТА

Члан 26.

Сваком испиту у Школи претходи пријављивање ученика (кандидата) у роковима предвиђеним овим правилником, подношењем пријаве са записником и сведочанством одговарајућег разреда.

Ванредни ученици су дужни да, поред пријаве, записника и одговарајућег сведочанства, приликом пријављивања поднесу и доказ о уплати трошкова полагања испита.

Распоред полагања испита утврђује директор Школе или друго лице које он овласти, при чему се исти објављује на огласној табли Школе најмање један дан пре дана одређеног за одржавање испита.

Сматра се пријављеним за испит онај кандидат чија је пријава за полагање испита, са свим прилозима који се уз пријаву захтевају, достављена Школи најкасније пет дана пре дана одређеног за полагање испита.

Разредни испит се пријављује најкасније на дан када се одржава одељењско веће.

Члан 27.

Ученик (редован и ванредни) може да приступи полагању испита уколико је претходно поднео пријаву за полагање испита.

Члан 28.

Ученику који је уредно пријавио испит, уколико из оправданих разлога не приступи полагању, а поднесе доказ о немогућности полагања испита, директор Школе, на његов захтев, може да одобри полагање испита ван утврђених рокова.

Члан 29.

Пре полагања испита утврђује се идентитет ученика на основу личне исправе са сликом.

Школа је дужна да обавести ученика о обавези доказивања свог идентитета путем личне исправе.

Испитна комисија упознаје ученика са правима и обавезама за време полагања испита.

Члан 30.

Када се испит састоји од писменог и усменог дела, прво се полаже писмени део.

Писмени део испита траје сат и по, односно два школска часа.

Ученик не сме да напусти просторију у којој се обавља писмени испит без одобрења испитне комисије, не сме да користи мобилни телефон, електронски уређај или друга средства којима се омета спровођење испита.

Члан 31.

Испитна комисија припрема испитна питања из целокупног градива предмета.

На основу списка испитних питања комисија припрема испитне цедуље.

Члан 32.

Усмени део испита полаже се извлачењем испитних цедуља.

Испитна цедуља садржи најмање три испитна питања која су читко написана.

Испитне цедуље морају бити од исте хартије, једнаке величине и боје, оверене печатом Школе.

Број испитних цедуља мора да буде за 10% већи од броја ученика који полажу одређени испит.

Пре него што почне да одговара ученик може да замени испитну цедуљу.

Замена испитне цедуље утиче на оцену на испиту и констатује се у записнику.

Члан 33.

Ученик се може удаљити са испита уколико користи мобилни телефон, електронски уређај или друга средства, недолично се понаша према члановима испитне комисије или ремети ток испита.

Испитна комисија у записник о полагању испита уноси напомену да је ученик удаљен са испита, уз навођење разлога за удаљење.

Члан 34.

Ученик (редован и ванредни) у једном дану може да полаже један испит.

Члан 35.

Ако ученик у току испита одустане од полагања испита, сматра се да испит није положио и то се констатује у записнику.

Члан 36.

Ученик који је удаљен са испита из разлога прописаних чланом 33. овог правилника, оцењује се негативном оценом.

Члан 37.

О току испита води се записник.

Записник обавезно садржи следеће податке: дан, место и време одржавања испита, име и презиме кандидата, предмет који се полаже, испитни рок, питања на писменом делу испита (односно назив писменог рада), јединствену бројчану оцену и потписе свих чланова испитне комисије, уз напомену уколико је потребна.

Члан 38.

Оцена на испиту закључује се одмах по обављеном испитивању кандидата, а изузетно, уколико има више кандидата, на крају дневног рада испитне комисије уноси се у испитни записник и саопштава кандидату.

Члан 39.

Записник о полагању испита води се за сваког ученика појединачно и може да се користи у више испитних рокова.

Записник се води на обрасцу и на начин прописан Правилником о евиденцији у средњој школи.

IV ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 40.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе:

- 1) приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања у току школске године;
- 2) приговор на закључну оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања на крају првог и другог полугодишта;
- 3) приговор на испит и
- 4) приговор на привремене резултате завршног испита у средњем образовању и васпитању, опште и стручне матуре.

Члан 41.

Приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања у току школске године подноси се директору Школе у року од три дана од саопштења оцено.

Приговор на закључну оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности и из владања на крају првог и другог полугодишта подноси се директору Школе у року од три дана од дана добијања ђачке књижице, односно сведочанства, осим за ученике завршних разреда у року од 24 сата.

Приговор на испит подноси се директору Школе у року од 24 сата од саопштавања оцено на испиту.

Директор Школе, у сарадњи са стручним сарадником и одељенским старешином, решењем одлучује о приговору из става 1. тачка 1) овог члана у року од три дана,

односно у року од 24 сата о приговору из става 1. тачка 2) и 3) овог члана, претходно прибављајући изјаву наставника.

Директор је дужан да предметном наставнику на чију оцену је уложен приговор у року од три дана од дана доношења решења из става 5. овог члана достави решење.

Ако оцени да је приговор на оцену из обавезног предмета, изборног програма и активности основан и да оцена није јавно саопштена, образложена, односно да оцењивање није у складу са прописима, директор поништава оцену, појачава педагошко-инструктивни рад са наставником у установи и решењем образује комисију за проверу знања ученика, преглед и поновно оцењивање писменог или другог рада ученика. Комисија има три члана, од којих су два стручна за предмет, односно област предмета.

Уколико се утврди да закључна оцена није изведена у складу са прописима, директор поништава и враћа оцену одељењском већу на разматрање и закључивање.

Ако директор и након поновног разматрања и закључивања од стране одељењског већа, прописаног ставом 8. овог члана, утврди да закључна оцена из обавезног предмета, изборног програма и активности није изведена у складу са прописима или је приговор из других разлога основан, решењем поништава закључну оцену и упућује ученика на полагање испита.

Наставник чија оцена је поништена упућује се и на стручно усавршавање за област оцењивања и комуникацијских вештина.

Уколико појачани педагошко-инструктивни рад у установи и стручно усавршавање наставника не дају позитиван резултат, директор је у обавези да захтева стручно педагошки надзор над радом наставника од стране просветног саветника.

Ако директор у сарадњи са стручним сарадником и одељењским старешином оцени да је приговор на оцену из владања основан и да оцењивање није у складу са прописима упућује одељењском већу на разматрање и поновно одлучивање, уз учешће стручних сарадника.

Ако утврди да је оцена на испиту изведена противно прописима, поништава испит и упућује ученика на поновно полагање испита. Испит се организује у року од три дана од дана подношења приговора.

Уколико Школа нема потребан број стручних лица, ангажује стручно лице из друге школе.

Наставник чија оцена је оспорена или на чији је предлог утврђена закључна оцена, не може да буде члан комисије.

Када је поништен испит директор образује нову комисију у чијем саставу не могу да буду чланови комисије чији је испит поништен.

Оцена комисије је коначна.

Члан 42.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе приговор на привремене резултате завршног испита у средњем образовању и васпитању, опште и стручне матуре.

Приговор из става 1. овог члана подноси се школи у којој је ученик полагао испит у року од 24 сата од објављивања привремених резултата испита.

О приговору на привремени резултат на општу матуру, као и општеобразовне предмете на стручној матури, првостепена комисија одлучује у року од 24 часа од истека рока за подношење приговора.

Ако није задовољан одлуком комисије из става 3. овог члана, ученик, његов родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе приговор другостепеној комисији у року од 24 часа од пријема одлуке комисије.

Другостепена комисија одлучује о приговору из става 4. овог члана у року од 24 часа од истека рока за подношење приговора.

О приговору на привремене резултате стручног испита на стручној матури и завршног испита у средњем образовању и васпитању одлучује комисија у року од 48 сати од истека рока за подношење приговора.

Ако комисија из става 3, 5. и 6. овог члана утврди да је приговор основан, може изменити број бодова на тесту.

Одлука комисије из става 5. и 6. овог члана је коначна.

Састав, начин образовања и рада комисија из става 3, 5. и 6. овог члана уређују се у упутству за организацију и спровођење испита које доноси министар, у складу са чланом 78. став 5. Закона о основама система образовања и васпитања.

V ЕВИДЕНЦИЈА О ИСПИТИМА

Члан 43.

Евиденцију о испитима чине подаци о обављеним матурским и завршним испитима, односно о обављеној општој и стручној матури и завршном испиту средњег стручног образовања, специјалистичком и мајсторском испиту, испиту стручне оспособљености, испиту за обуку за рад, разредним и поправним испитима, испитима ванредних ученика, допунским испитима и другим испитима у складу са законом, као и податак о називу рада који је саставни део одређеног испита.

Евиденција испита из става 1. овог члана регулише се Статутом Школе.

Члан 44.

Лични подаци из евиденције о ученицима и подаци из евиденције о успеху ученика који се односе на закључне оцене на крају школске године и оцене на матури и завршном испиту чувају се трајно.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана по објављивању на огласној табли Школе.

Члан 46.

Ступањем на снагу овог правилника престају да важе одредбе Правилника о испитима бр. _____ од _____ . године.

Председник Школског одбора

Марко Милошевић

Правилник је објављен на огласној табли школе дана 15.9.2022.године.

Секретар Школе

Александра Постоловић